

ΦΟΙΒΟΣ

ΕΠΙΜΗΝΙΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΗΣ ΟΡΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΥ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΕΡΕΙ ΙΑΤΡΟΥ

ΥΠΟ

ΙΣΤΑΤΩΝΟΔ' ΗΘ. ΣΕΝΕΡΛΑ

Βιβλίον, αριθμ. 7. Α. 2. τιμὴ 1/2 μετὰ τὸν Παράρτηρον καὶ Πλῆρον

ΕΤΟΣ 1891.—Ἐν Ἀθήναις, τῆ 1 Ἰανουαρίου 1891.—ΑΡΙΘ. 1.

ΑΤΤΕΝΑ ΘΥΜΑΡΗ

Περὶ τοῦ φύγου ἐπὶ τῆς υγιείας
τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ ἀποστειλωτικὸν τοῦ φύγου ἐπὶ τῆς υγιείας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀποδεδειγμένον τῶν τῆς θερμότητος. Ἡ ἀσθένεια εἶναι μέγαν, όταν γίνῃται ἀνεπαρκὴς μετὰ τὴν ἐκ τῆς θερμότητος εἰς τὸ φύγον. Οἱ γέροντες, οἱ ἀσθενεῖς, οἱ ἀδύνατοι, οἱ διάγοντες ἐν ἀκαθάρτοις ἀνὰ κλιμακῶν ἀσθενεῖς, ἀσθενεῖς καὶ ἀποδεδειγμένοι τοῦ φύγου. Ἄλλοι τινὲς περιπτώσει γινώσκουσι γὰρ τὸν ἀσθενεῖς ἐνδύματα.

Ἡ μὲν θερμὴ θερμότης εἶναι ἡ μέγαν ἀποστειλωτικὴ, ἡ δὲ μὲν φύγου ἐμποδίζει τὴν ἀσθενεῖς ἀκαθάρτοις ἀνὰ κλιμακῶν ἀσθενεῖς τῶν ἀκαθάρτων γινώσκουσι γὰρ τὸν ἀσθενεῖς ἐνδύματα, οἱ Λάπωνες, οἱ Πασκίνοι, οἱ Χερσοιδαῖοι κτλ.

Τὸ μὲν φύγου νεκρῶν καὶ ἐπιφέρει πόθον πρὸς τὸν ἀσθενεῖς ἀκαθάρτοις ἀνὰ κλιμακῶν ἀσθενεῖς τῶν ἀκαθάρτων γινώσκουσι γὰρ τὸν ἀσθενεῖς ἐνδύματα.

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1891.

ζωϊκή θερμότης καὶ ὁ θάνατος ἐπέρχεται. Ἐάν οὗτος μὴ ἐπέλθῃ, γίνεται γάγγραινα τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν. Τοιοῦτους θανάτους καὶ ἀκροτηριασμούς υπέστησαν οἱ Γάλλοι κατὰ τὴν τοῦ 1813 ἐπιδόξον αὐτῶν ἐκ τῆς Μόσχας, ὅτε οἱ ἰατροὶ διέταξαν οὐδεὶς ν' ἀφῆθ' ἑαυτῶν πρὸς ὕπνον.

Τὸ ψῦχος ὑγιάζει τὰς φλογώσεις καὶ ἐμποδίζει τὴν πέψιν, τὴν πύωσιν καὶ τὴν σήψιν, ἐν ᾧ ἡ θερμότης ὀρμιάζει καὶ εὐκολώνει τὴν πέψιν. (Ἄριστ. προσλ. Α. 44).

Οἱ ἀθληταὶ γίνονται δύσροιστοι (Ἄρ. πρ.)

Οἱ πόδες μᾶλλον ῥιγοῦσιν, ἐάν ὄσιν μετέωροι (ὑψωμένοι) (Ἄρ.)

Ἡ πρὸς θερινὰς ἀνατολὰς τοῦ Ἡλίου διακομὴ εἶνε ὑγιεινέστερα τῆς πρὸς ἀρκτον καὶ πρὸς μεσημβρίαν, ἔχει μετριωτέραν τὴν θερμότητα τῆς ἀτμοσφαιρας.

Τὰ ὕδατα τὰ πρὸς ἀνατολὰς Ἡλίου ἀναδύζοντα λαμπρὰ εἰσίν, εὐγευστα, μαλακὰ· οἱ ἄνδρες τῶν τῆσιν τοῦτων εἰσίν εὐχροὶ, ἀνθηροί, λαμπρόφωνοι, συνετιώτεροι τῶν πρὸς βορρᾶν, αἱ νόσοι γίνονται μικραὶ καὶ ἀσθενέστεραι· αἱ γυναῖκες εἰσὶ εὐφροσύτατοι (ἐναρκεῖται) καὶ τίκτουσι βραδίως (εὐκόλως).

Οἱ ἐν χειμῶνι τρέχοντες μᾶλλον ῥιγοῦσιν (Ἄρ. πρ. VII 16).

Ὅταν ἀνατέλλοντος τοῦ Ἡλίου γίνηται μεγάλη ἐξέστρισις, ἐξ ἧς γίνονται οὐίλαι, τὸ ἔτος λοιμώδες γίνεται. (Ἄριστ. προσλ. Α. 21.)

Οἱ ἐν τῷ Ἡλίῳ ἔττικότες (ιστάμενοι) μᾶλλον θερμαίνονται· ἡ κινούμενοι. (Ἄρ. πρ. γ. 36.)

Οἱ παγεῖς σφῆδρα ῥιγοῦσιν. (Ἄρ.)

Οἱ πικρένιες καὶ οἱ οὐρήσαντες φρίττουσιν (αἰσθάνονται ῥιγοῦσιν).

Τὸ ψῦχος εἶνε ἀναισθητικόν, συστέλλει τοὺς πόρους, ἐμποδίζει τὴν ἀδύλον διακνοήν, καὶ ἐκ τῆς αἰφνυδίας αὐτοῦ προσβολῆς ἐπέρχονται νόσοι.

Τὸ ψῦχος τῶν μετάλλων καταπαύει καὶ διαλύει τὰς ὀδύνας νευρικὰς ἢ ῥευματικὰς· πλοῖξ χαλκοῦ ἐπιτελεῖται ἐπὶ τοῦ μετώπου πρᾶγ' ἠμικρανίαν. Οἱ πρ' ἡμῖν χωρικοὶ ἐπιθέτουσι τὴν κεφαλήν (κεφαλὴν τῆς ἀξίνης) κατεψυγμένην ἐπὶ τοῦ ἀλγοῦντος μέρους τοῦ θώρακος καὶ προύνηται ὁ πόνος.

Τὸ ψῦχος ἐμποδίζει τὴν σήψιν. Τὰ πρὸς τροφήν ἐν καιρῷ ψύχους διακροῦνται ἐν τόπῳ ψυχρῷ πρὸς βρώσιν. Τὸ ψῦχος βλάπτει τὴν πύωσιν. Πιπρία, λέοντες, τίγρεις καὶ ἄλλα ζῷα εὐρέθησαν ἄσκητα ἐντὸς τῶν πάγων τῶν πόλων. τὰ ὅποια θεωροῦνται ὑπάρχοντα ἐπὶ προϊστορικωτάτης ἐποχῆς.

ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Περὶ στειρώσεως (Συνέχ. προηγ.)

Τὸ ἐργαστήριον τῆς γονῆς εἰσίν οἱ δίδυμοι, ἐνθα ζωογονοῦνται τὸ παράγον ὕψρον τὴν νέαν ζωὴν, ἐάν οὗτοι ἐξ αἰτίας βίαιας ἢ ἐξωτερικῆς βλάβης, ἢ ἐξ ἀρχοταμῆς, ἢ ἐξ ἀτροφίης ἐξυφανισθῶσιν, ἀνεμφισβητῶς ἢ ἀσυλληψία παρακολουθεῖ. Ἐνίοτε συμβαίνει οἱ δίδυμοι νὰ μένωσιν ἐντὸς τῆς κοιλίας, καὶ οὐδόπως ἐξέρχονται εἰς τὸ ὄσχιον. Ἡ τοιαύτη ἐπίσχεσις τῶν διδύμων οὐ μόνον δὲν ἐπιφέρει στειρώσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπιρροπῆ εἰς τὰ ἀφροδίσια καθίστασιν τὴν οὕτως ἔχοντα, καὶ ἡ γονὴ παράγεται γόνιμος καὶ οἱ ἐν τῇ κοιλίᾳ δίδυμοι γίνονται εὐτραφέστεροι. Ἐνίοτε συμβαίνει ὁ εἰς τῶν διδύμων νὰ ἐξέλθῃ καὶ ὁ ἄλλος νὰ μένῃ ἐντὸς τῆς κοιλίας λειτουργῶν. Ὁ οὕτως ἔχων καλεῖται κρύψυρος ἢ **μηνσυχῆτης** κατὰ τὸ φαινόμενον.

Ὅταν ἄμως ἐλοσχερῶς λείψῃ ὁ εἰς δίδυμος, τότε εὐνεργεῖ ἐντελῶς ὁ διατηρούμενος.

Ἡ ἐντελής στέρσις ἀμφοτέρων τῶν διδύμων ἐπιφέρει, ὡς εἶπόμεν ἀναντιρρήτως, στειρώσιν διὰ τὸ μὴ εἶναι τὴν γονὴν. Ἐν τούτοις τινὲς δισχυρίζονται ὅτι δύναται γενέσθαι σύλληψις καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ στέρσει· ἀναφέρουσι πρὸς ταῦτα, ὡς παράδειγμα, ὅτι μετὰ ἐλοσχερῆ ἀρχοταμίαν διατηρήθη ἡ παραγωγικὴ δύναμις ἐπὶ τινα καιρὸν. Τοῦτο ἀποδοτέον εἰς τὸ μείζον ζωογόνον ὕψρον ἐντὸς τῶν περιματικῶν θαλάκων.

Ἡ χρόνία φλόγωσις τῶν διδύμων, ὅταν ἐπιφέρει βλάβας εἰς τοὺς ἀδένες, τούτους εἰςιν σαλφονισιν, ἐξόγκωσιν κλπ. ἐνίοτε ἐπιφέρει στειρώσιν.

Ἐνίοτε εἰς ἡ ἀμφοτέρω οἱ δίδυμοι συσπρίζονται ἐντὸς τοῦ μήτρου δακτυλίου, καὶ διὰ τοῦ χρόνου συμφύονται καὶ ἀφροδισοῦνται. Ἡ τοιαύτη βλάβη θεραπεύεται χειρουργικῶς. Ὁ Δοκτορὸν τοιαύτην ἐγγελοῦσιν ἐξετέλεσαν λίαν εὐχερῶς καὶ ἐπιτυχῶς.

Ἡ ὕδρῶν κήλη παρέχει δυσχερείαν, ἀλλ' ἔχει στειρώσιν, ὡς τινὲς δισχυρίζονται.

Σαρκοκήλη και υδρυσαρκοκήλη.

Εάν μὴ υπάρξη πλήρης ἀλλοίωσις τούτων, ὁ πάσχων διατηρεῖ τὴν γονιμότητα· ἐάν ἤμωσ ὑπάρξη ἀλλοίωσις τῶν ἰσθμῶν ἕνεκα σκίσεως τῶν διδύμων οὐδὲν ἐστὶ γενέσθαι παρὰ ὀρχοτομή. Λί ἄλλαι περιπτώσεις θεραπεύονται διὰ διαλυτικῶν καὶ ἀντιφλογιστικῶν.

Ἡ **σαρκοκήλη** καὶ ἡ **υδρυσαρκοκήλη** ἐπιφέρουσι στεῖρωσιν μὲν διὰ λόγους φυσιολογικούς, εἰσὶ δὲ θεραπευτέαι διὰ διαφόρων μέσων. Καὶ ἡ ἐξόγκωσις τοῦ **προστάτου** καταργεῖ τὴν φυσικὴν ἐξόδον τῆς γονῆς.

Λειτουργία διδύμων.

Αὕτη προέρχεται ἐκ πολλῶν αἰτίων, οἷον διαρκῆς πίεσις τοῦ ὄρχου ἕνεκεν στενῆς περισελίδος, ἡ διαρκῆς ἱππασία, ἡ διαρκῆς ἐγκράτεια, ἡ ἡλικία τοῦ γήρατος. (Ἱπποκράτης καὶ Γαληνός.) Ἡ διαρκῆς γρήσις τοῦ Ἰωδιούχου ποτασίου, καὶ τοῦ βρωμιούχου ποτασίου ἐπιφέρουσι σὺν τῇ ἀγονίᾳ τὴν ἀτροφίαν, ἡ διαρκῆς γρήσις τοῦ υδραργύρου καὶ ἡ εἰσπνὴ ἀτμῶν μολύβδου, ὡσαύτως ἐπιφέρουσι ἀτροφίαν τῶν διδύμων, οἱ ἀτροφιώντες διδύμοι ἐκ τῶν βηθειῶν αἰτίων ἦσαν δὲν ὑποστάσειν ἀλλοίωσιν ὀργανικῆν· θεραπεύονται διὰ διαλυτικῶν θεραπείας.

Καὶ ἄλλα πολλὰ εἶναι ἐν οἷς καὶ ἡ βλάβη τοῦ περιόνου καὶ πᾶν ἄλλο ἐμπόδιον τῆς φρενῆς τῆς γονῆς ἐντὸς τοῦ κολεοῦ, καὶ βλάβη τῆς οὐρήθρας ὁ ὑποσπαδίας καὶ ὁ ἐπισπαδίας πάντᾳ δύνανται νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐκπομπὴν τῆς γονῆς ἐντὸς τοῦ κολεοῦ. (ἀκόλουθε)

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

ΤΟ ΤΙΛΙΟΝ (ἡ φιλύρα)

Ὁ Δυσκουρίδης, ὁ Γαλιένος, λέγουσιν ὅτι τὰ φύλλα τῆς φιλύρας μούσκουμένα καὶ ἐπιτιθέμενα ὡς κατάπλασμα

καταπραύνουσι τὰς ἐσωτερικὰς πληγὰς καὶ ἐλαττοῦσι τὴν φλεγμονὴν τῶν πόδων. Τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ὑγρὸν συντελεῖ πρὸς ἀναβλάσθησιν τῶν τριχῶν, καὶ ἐμποδίζει τὰς ἄλλαι τρίχας ἀπὸ τοῦ νὰ κίπτωσι.

ΕΛΙΜΙΟΝ (ΕΙΛΕΜΙ)

Τούτο εἶναι εἶδος φητινῆς ὑγρῆς ἐξερχομένης ἐκ τινος δένδρου τῆς νοτίου Ἀμερικῆς, ὁμοιάζει πρὸς τὴν πεύκην. Εἶναι ὑγρὸν κίτρινον τὸ χρῶμα ὡς ὁ κηρός. Εἶναι γλίτχρον καὶ εὐμάλαικτον εἰς τὰς χεῖρας· ἔχει ὁσμὴν τερμινθώδη· διαλύεται ἐν τῷ οἶνοπνεύματι· ἐξειδικιώθη ἐκ πείρας ὑπὸ τῶν ἱατρῶν τῆς ἐποχῆς καὶ ἰδίως ὑπὸ τῶν χειρουργῶν, ὅτι εἶναι ἐξαιρετικὸν φάρμακον ὑπὲρ πᾶν ἄλλο πρὸς θεραπείαν τῶν πληγῶν τῆς κεφαλῆς.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τρόπος πρὸς ἐξάλειψιν κηλίδων, λιπαρῶν ὑλῶν ἐπὶ τοῦ πατώματος.

Αἱ μὲν ἐλαφραὶ ἐξαλείφονται διὰ λεσσίδας ψυχρῆς καὶ σάπωνα, δι' ὧν προστίθεται ἡ κηλίς.

Αἱ δὲ βαθεῖαι κηλίδες ἐξαλείφονται οὕτω. Λάβε πηλὸν ἢ κακινόχυμα, σκερ ἐστὶ ἀργυλιώδη· γῆ, τὸ οἰκίον ἐμύρεξον διὰ λευκοῦ ὄξους ἵνα μαλακώσῃ ὡς ἀλοιφή· ἐπάλειψον τὴν λιπαρὰν κηλίδα καὶ ἄφες εἶς· οὐ στεγνώσῃ. Ἐάν τὸ λίπος τῆς κηλίδος ποτίσῃ τὸν πηλόν, ἐπανάλειψον πάλιν καὶ ἐν ἀνάγκῃ δις ἢ τρίς. Οὕτως ἐξαλείφεται.

Ὅταν πύση ἢ λιπαρὰ ὑλὴ ἐπὶ μάγου μαλλίνου ὑφάσματος, λάβε ἀνθρακᾶ ἰλάτου ὑπὸ κόνιν, τὴν ὁποῖαν ἐπάλειψον ἐπὶ τῆς κηλίδος δις καὶ τρίς, ἀφ' οὗ ἀφαιρέσῃς τὴν προὔπάρχουσαν ὑλὴν.

Ὅταν πύση λιπαρὰ ὑλὴ ἐπὶ χρωματισμένων ὑφασμάτων μετα-

ζώτων, λάβε ξύσματα τῆς δι' ἀσβέστου λευκῆς ἐπιχονιάσεως τῶν τοίχων καὶ ἐπίθεε ταύτην ἐπὶ τῆς κηλίδος, εἶτα διὰ θερμοῦ σιδήρου σιδηρώματος πίεσον καὶ ἡ κηλὶς ἐξκλιέσεται.

Ὅταν πέσῃ λιπαρὰ ὕλη ἐπὶ μαλλίνου ἢ λινοῦ ἐνδύματος κυρίως, ἐπίθεε ἐπὶ τῆς κηλίδος ἄμυλον, ἄφες μεμονωμένον, ἔπειτα ἀφαίρεσον τὸ ἄμυλον καὶ ἐπίθεε νέον ἐπὶ τινὰς ἡμέρας.

Ὅταν ἐπικολλήσῃ ὕλη ἐπὶ τῶν παρειῶν κερίνων ἀγγείων, καθαρίζεται αὕτη διὰ μίγματος ἀποτελουμένου ἐκ γῆς ποριόδου, δι' ἧς καθαρίζονται τὰ μαχαιροπήρουνα μετὰ οἰνοπνεύματος. Ἐντριψον τὴν ἐπιφάνειαν καὶ καθίσταται καθαρά.

ΠΡΟΧΕΙΡΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

Βορρακικὸν ὀξύ.

Τὸ βορρακικὸν ὀξύ ὠφελεῖ κατὰ τῶν σπασμῶν, κατὰ τῶν νευρικών πόνων, κατὰ ἐπιληψίας, μανίας, καθάπερ καὶ ἡ ἀμυωνία.

Κατὰ γαγγραιίνης

Ὡφελεῖ τὸ ἰώδιον καὶ ἡ ἰσοδοῦχος πότισσα. ἀλοιρὴ ἐκ 4 μερῶν ἐκχυλίσματος κίνας καὶ ἐνὸς καφουράς ἐπίθεε πρωτὴ καὶ ἑσπέρας ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους· πλύσεις ἐκ φανικοῦ ὀξέος ὑδαροῦ. (Ὅρα «Φαίθων» ἔτους 19. σελ. 172.)

ΠΑΝΤΟΙΑ.

Υπολογίζεται, ὅτι ἡ καθημερινὴ δαπάνη βελονίων εἶναι περίπου 3,000,000 εἰς τὸν κόσμον ὅλον.

— Τὸ Λονδίον ἔχει 15,000 ἀστυνομικούς κλητῆρας.

Παρατηρήθη ὅτι ἀνθρώπων καὶ ζώων εὐρισκομένων ἀναμιξέ, ὁ κεραυνὸς φείδεται τῶν ἀνθρώπων. Πρὸ πάντων δὲ προσβάλλονται οἱ κύνες. Τὸ περιεργον εἶναι ὅτι ὁ κεραυνὸς φαίνεται φειδόμενός πως τῶν γυναικῶν. Ἴσως ὅμως διότι αὐταὶ ἐκτίθενται ὀλιγώτερον τῶν ἀνδρῶν.

— Ὁ χαρακτήρ καὶ τὸ θέλγητρον ἔχουν μεγαλητέραν ἀξίαν ἀπὸ τὸ κάλλος· ἀλλὰ τὸ κάλλος εἶναι μᾶλλον διαρκές, τὸ θέλγητρον παροδικόν.

Ὅσ' ἀκοῦς μὴ τὰ πιστεύῃς,

Ὅσα βλέπεις μὲ τὰ μάτια

νὰ πιστεύῃς τὰ μισά,

ὅσα πιάνει· μὲ τὸ χέρι

πίστευε ὡς ἀληθινά.

Ἦλθον, περιῆλθον, ἀπῆλθον,

ἀγνοῶν τὸ ποῦ καὶ πῶθεν.

Ὡ νεότης ταραγμένη, ἀπερίσκεπτος καυμένη,
σὺ ἀκόμη δὲν γνωρίζεις ἀνθρωπότης τί δηλοῖ,
ἀν ἀκούσης συμβουλὴν, δὲν τὴν θίλεις νὰ τὴν ἔξυβίς,
τὴν θαρρεῖς ἐπιβουλήν.

ΤΕΡΨΙΝΟΑ

Ἐνέργεια τῶν δακτυλιδίων ἐπὶ τῆς υγείας τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ δακτυλίδιον φερόμενον ἐπὶ τοῦ δακτύλου τῆς χειρὸς ἐνεργεῖ διὰ τοῦ παραγομένου μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρ-

ματος ηλεκτρισμού. Ἡ μὲν ἐπιφάνεια τοῦ δέξιματος φέται ἔχει ἀρνητικὸν ηλεκτρισμόν, τὸ δὲ μέταλλον τοῦ δακτυλίου ἔχει θετικὴν ἀμφοτέρω τὰ ηλεκτρικὰ ταῦτα βέβηματα ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τῶν νεύρων καὶ τῶν μυῶν, προῖνουναι τὰς νευρικὰς παραγὰς τοῦ διοργανισμοῦ οὕτως ἐνεργοῦσαι καὶ τὰ ἐξ ἡλέκτρον κωδολόγια περιβάλλοντα τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς ἢ τὸν τρέχον, ὡς ἐνεργεῖ καὶ ἡ μεταλλοθεραπεία. Τὸ δακτύλιον συντελεῖ πρὸς τὸ προῖναι καὶ τὰς ὑστερικὰς παραγὰς τῶν γυναικῶν κατ.

Πάντων τῶν τοῦ βίου ἀγαθῶν τὸ τεκνύτατόν ἐστιν ἡ μετὰ ἀρετῆς εὐτυχία. Ὁ οὕτως ἔχων ἔχει τὸ πρόσωπον φαεινόν, εἰς χεῖρας καὶ ὕγιες, ἔχει γαλήνην εἰς τὴν ψυχὴν καὶ πρόσωπον φαεινόν.

ΑΓΑΠΗΣ ΕΙΔΗ

Ἡ ἀγάπη δὲν εἶνε ἔρως, διότι ὁ ἔρως ἔχει τὴν σαρκικὴν ἀπόλαυσιν ἢ ἀγάπη ἡμῶς εἶνε ἄλλως διάφορος τοῦ ἔρωτος. Ἡ ἀγάπη εἶνε αἰσθημα ἠθικόν πρὸς πρόσωπον ἄρεον ἢ ἡλίον. Προέρχεται ἐξ ἐνδομύχου συμπαιδείας ἐνεκεν ἡμοφροσύνης καὶ ταυτότητας ἠθικῶν αἰσθημάτων. Εἶνε σύνδεσμος εὐγενῆς, ἐνισχυόμενος ἐξ ἀμοιβαίας ὑπολήψεως καὶ ἀφροσύνης. Ὁ ἀγαπῶν εὐρίσκει τέρψιν ἐν συνομιλίᾳ καὶ ἐκφράσει, ἐν ψεύσει διὰ χειρῶν, ἐξ ἧς ἐνισχύεται ἡ τέρψις καὶ εὐχαριστικαί, ὡς ἂν ἐκ τῆς χειραψίας διχνηθῆται ἀμοιβαίως ζωικὴ δύναμις, ἢ ζωογονοῦσα τὰ ἠθικὰ αἰσθηματα. Ἡ ἀγάπη ἀνέχεται τὰ σφάλματα τοῦ ἀγαπωμένου καὶ ποθεῖ τὴν ἐπιδιόρθωσιν αὐτῶν διὰ νοουθεσίας εἰλικρινοῦς. Ἡ ἀγάπη δὲν ἀποθλάπει εἰς ὕλικα συμφέροντα, συμπαιθεῖ εἰς τῆς

βλάβας καὶ λύπας τοῦ ἀγαπωμένου καὶ θυσιάζει ὕλικα συμφέροντα χαίρει ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ τοῦ ἀγαπωμένου, ὡς ἂν αὐτὸς οὕτως εὐτυχῆσθῆται ὅταν συμβαῖναι λύπη ἢ συμφορὰ καὶ συμπάσχει.

Ἡ ἀγάπη δὲν διακρίνει τὸ γένος, ὑπάρχει ἀδικαιρίτως γενικὴ μεταξὺ ἄρρενος καὶ θήλειος. Ἡ ἀγάπη ἀποκρούει τὴν δυσπιστίαν καὶ τὴν δυσηγορίαν. Ἡ ἀγάπη δὲν διακρίνει συγγένειαν. Ἡ ἀγάπη δὲν ὑπάρχει σταθερὰ μεταξὺ συγγενῶν διότι συνήθως οἱ συγγενεῖς ζηλοτυποῦσι καὶ δὲν αἰσθάνονται τὴν δύναμιν τῆς ἀγάπης. Ὁ συγγενὴς πολλάκις παραλόγως γίνεται ἐχθρὸς ἀσπονδῆς καὶ ἀδιέλκτος μέχρι καταστροφῆς, μὴ συλλογιζόμενος ὅτι μετὰ ποτὲ νὰ συντελεσθῆ. Ἡ ἀγάπη ἀποτελεῖ τὴν γινώσκον ἀληθῆ φιλίαν. Ἡ φιλία εἶναι σπανία καὶ πολυτιμοτάτη. Ποιῶταίς φίλους ἔχων, θησαυροῦς ἔχεις.

Ἡ ἀγάπη εἶνε τριῶν εἰδῶν, τὸ ἐν εἶδος εἶνε τὸ ἀνωτέρω. Δευτέρου εἶνε ἡ ἐθιοτελής ἀγάπη. Ἀγαπᾷ τι ἐν ἡμῶ ἐλπίζει ἢ ἀπολαμβάνει ἀτομικὰς ὠφελείας, ἀμα αὐταὶ ἐκλείψουσιν, ὁ ἀγαπῶν πῖν καὶ κολακούμενον παύει τὴν ἀγάπην καὶ ψευδοφιλίαν.

Ὁ ἀληθὴς φίλος εἶνε τοῦ σπιτίου στήλης, λέγει κινδὸν λόγιον.

Ἐπίτον εἶδος ἀγάπης εἶνε ἡ ἐπίθουλος καὶ ἡ ἐθιοτελής ἀγάπη, ὡς ἐπὶ ἡ ἐρωτικῆ ἀγάπῃ. Ἡὶς διαλύεται ἀμα ἀπολαύσῃ ὁ οὐτως ἀγαπῶν τὸ ἀγαπώμενον καὶ κολακούμενον πρόσωπον. Ἡ ποιότητα ἀγάπῃ παρασύρει εἰς ἀνόπουσιν πράξεις.

Ὁ ἔχων μικρὴν τὴν δίκαιαν καὶ ἀδύνατον τὴν πρῶνοιαν, εἰδὼν μὴ τι, τὸ ὅποιον ἀγνοοῦσιν οἱ ἄλλοι, ἀποφεύγει νὰ διδάξῃ αὐτὸ εἰς αὐτὸς, ἵνα μὴ μάθουσιν ὅτι αὐτὸς ἤξεύρει. Ἡ ποιότητα διέθεσις ὑπάρχει μεταξὺ ἀπολιτεῶν καὶ μὴ ἀγαθῶν κατῶν. Ὁ ποιῶταίς δὲν προσθεύει πρὸς τὰ καλὰ ἔργα.

ΑΗΣΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Ἀμφότεροί εἰσιν πρόξενοι μεγάλων κακῶν. Ὁ συκοφάντης ὁμως εἶναι χειρότερος τοῦ ληστοῦ, διότι οὗτος μὲν ἐργάζεται φανερά κακοποιῶν, ἐ δὲ συκοφάντης ἐργάζεται ὑπόβριως καὶ ἀφανῶς, διαβάλλων καὶ διαστρέφων τὴν ἀλήθειαν καὶ προξενῶν μεγάλα κακά. Ἕνε δολοφόνος.

Ὅταν ἡ ἀτμοσφαῖρα ἔχῃ πολλὴν ὑγρασίαν, ὡς γίνεται ὅταν βρέχῃ, ἢ πνέῃ νότιος ἄνεμος, τὸ φῶς τοῦ λύχνου, ἢ τῆς λάμπας εἶναι ἀμυδρὸν καὶ ἀσθενές, καὶ ἀκατάλληλον πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν, καὶ πρὸς ἄλλα ἔργα ἀπαιτοῦντα κατὰλληλον φῶς. Ἐν γένει εἰπεῖν νότου ἐπικρατοῦντος, τὸ φῶς τῆς λάμπας καὶ τοῦ λύχνου εἶναι ἀμυδρὸν καὶ οἱ ἦχοι συγλαχυμένως ἀκούονται. Βαρρὰ ἐπικρατοῦντος, τὰ φῶτα ζωηρότερον φωτίζουσι, καὶ οἱ ἦχοι ἐντονιώτερον ἀκούονται.

ΣΠΟΦΑΛΙΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ἐμφυτόν ἐστιν ἡ μεγάλη φιλαυτία ἢ ἐνώπιον τοῦ ἄρρενος κατέχουσα τὸ ὄφθαλμον φύσει τὸ ὄφθαλμον εἶναι ἀιδήμων (ἐντροπιμὸν), δὲν ἀνέχεται οὔτε λόγον ἀσχημον, οὔτε ἐπαφὴν ἐπὶ τοῦ σώματος, τὸ ὅποιον φύσει ἀρέσκειται νὰ ἔχῃ κεκαλυμμένον καὶ μόνον τὸ πρόσωπον ἐξ ἀνάγκης ἀφήνει ἀκαλυπτον, μόνον τοῦτο ἰδίως καλλωπίζει, ἔπω; ἢ ἀριστόν εἰς τὸν θεατὴν, διότι τὸ φιλάρεσκον φύσει ἀνάγεται εἰς τὸ ὄφθαλμον.

Ἐκ τῆς τοιαύτης φιλαυτίας κατέχονται αἱ γυναῖκες πάσης τάξεως. Καὶ αὐτὴ ἡ μάλλον ἀσχημος, ῥυπαρὰ, ἀκάθαρτος καὶ βρωμερὰ, οὐδόλως ἀνέχεται, ἀν δὲν προηγηθῇ ἰδίον αἰσθημα, οὔτε λόγον οὔτε ψαῖσιν ἀνασχυντον. Περιφρονεῖ ἐνίοτε τὴν καλλονὴν τοῦ ἄρρενος, τὰ πλοῦτη, καὶ τὰ κοσμήματα τὰ πάντα ἀποστρέφεται καὶ ἀρνεῖται ἕνεκα τῆς ἐπαινετικῆς ταύτης φιλαυτίας. Ἡ βία ἐπισχύει τὴν ἀρνητικὴν φιλαυτίαν τῆς καὶ οὕτως εἰς τὰς σκληροτέρας βασάνους ἐνδίδει.

Προημῶ γενναίως καὶ ἀπόθως τὸν σκληρότερον θάνατον παρὰ τὴν ἐνδούσην τὴν βίαν τοῦ ἄρρενος Ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος τοῦ 1821, γυναῖκες ἔργασαι τέκνον ἐν ἀγκάλῃ, καὶ καταδικαζόμεναι παρὰ τῶν πολεμίων ἐπρωτῶν νὰ βιβῶσι ἐξ ὑψηλῶν βράχων, ἵνα φωνηθῶσι καὶ νὰ ἀπορῶνται οὕτω τὴν βίαν. Ὁ πατήρ μου ἐδιδραμετο ὅτι μετὰ τὴν μάχην, κληθέντων τῶν Ἑλλήνων, οἱ τούρκοι εἰσέλασαν ἐν χωρίον ὄρειον τῆς Ἀρκαδίας, ἐνθεν αἱ ὑπομείνουσαι γυναῖκες, μὴ δυνάμεναι νὰ κρυφθῶσιν εἰς σπήλαια καὶ ἄλλα κρυψόφυλα, κωνηγόμεναι παρὰ τῶν ἐχθρῶν Ἀράβων τοῦ Ἱμπραῖμ Πασᾶ, ἄρρισαν τρέγουσαι πρὸς μέγαν βράχον, βασιτάζουσαι ἐν ταῖς ἀγκάλαις τὰ μικρὰ τέκνα τῶν, καὶ ἀλληλοδιαδόχως ἐκρημνίσθησαν, προπορευομένου γέροντος ἱερέως κρατοῦντος εἰς χεῖρας τὸν σταυρόσφαιον ὅλοι ἐφονεύθησαν. Μία δὲ τούτων ἔχουσα τὸ τέκνον τῆς εἰς τὰς ἀγκάλας, ἔπεσεν ἐπὶ θάμνου πεφυμένου ἐπὶ τοῦ βράχου καὶ ἔμεινε ζῶσα. Ἡ καταδίωξις ἐγένετο περὶ τὴν δόσιν τοῦ Ἡλίου, καθ' ἣν ἐπελθούσης τῆς νυκτός, ἔπαυσεν ἡ μάχη. Τὴν ἐπίστασαν οἱ ἐχθροὶ μετέθεσαν ἐπὶ τοῦ τόπου, ἐνθα αἱ νεκραὶ ἔκταντο φρικωδῶς φανευμέναι, ἵνα συλῆσται τὰ πτώματα. Ἐκεῖ παρετήρησαν ὅτι γυνὴ βασιτάζουσα ἐν ἀγκάλαις τὸ τέκνον τῆς ἔμεινε κρυμμένη ἐκ τῶν ἐνδυμάτων ἐπὶ θάμνου πεφυμένου ἐπὶ τοῦ βράχου, οἱ ἐχθροὶ ἡμῶς ἀναβάντες ἀφῆρπασαν ταύτην, φέρονσαν ἀναπόσπαστον τὴν τέκνον τῆς, καὶ ἐβούλοντο προσβαλεῖν τὴν τιμὴν. Ἀλλ' αὐτὴ μακροδῶς ἀνθίστατο, μέχρις οὗ εἰς τῶν ἄρρεων τούτων ἐχθρῶν ἔκοψε τὴν κεφαλὴν ἐνώπιόν τῆς τοῦ προσφιλοῦς τέκνου τῆς καὶ εἶτα διὰ τοῦ αὐτοῦ ξίφους διείσχευε τὴν κοιλίαν τῆς καὶ τὰ σπλάγχνα τῆς ἐχλύθησαν, καὶ οὕτως ἀπέβηκεν ἡ ἡρώς παραδοῦσα τὸ πνεῦμά τῆς εἰς τὸν Θεόν!

Τὸ ἄρρον ὁμως εἶνε ἀπαιτητικὸν μέχρις ἐνίοτε ἐπιθέσεως, ἥτις ἀποβαίνει ματαία, ἐὰν μὴ ἐνδύσῃ τὸ ὄφθαλμον.

Τὸ ὄφθαλμον λοιπὸν εὐθύνεται μάλλον τοῦ ἀνδρός.

Τὸ ὄφθαλμον προῖορσται παρὰ τοῦ Θεοῦ ὅπως διατηρῇ τὴν ἠθικὴν ἡσυχίαν τοῦ. Ἀτυχῶς ἡ φιλαυτία τῆς γυναικὸς δέχεται τὴν κολακίαν καὶ πᾶσαν περιποίησιν. Τοῦτο συμβαίνει ἰδίως εἰς ὅσας κακῶς εἰσπτόνται καὶ στεροῦνται προσκειούσης λογικῆς καὶ ἐγκρατείας.

Ἡ γυνὴ διαπλάττει τὴν κοινωνίαν καὶ μορφώνει τὴν ἠθικὴν διὰ τοῦ παραδείγματος καὶ τῆς διδασκαλίας εἰς τὰ τέκνα τῆς. Ἡ μὲν αὖτε καὶ ἔμφρον γυνὴ εἶνε ὁμοειδὴς ἀγαθῶν καὶ ζωῆς, ἡ δὲ ἀσύνετος καὶ ἄφρον εἶνε μάστιξ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΧΟΛΕΡΑΣ

(Συνέχεια εις τὸ προηγούμενον φύλλον.)

Αἴτια τῆς Χολέρας.

Εἰς τὴν Αἴγυπτον ἡ πρὸ ἐτῶν ἐνακῆψα ἐπιδημία τῆς χολέρας μεταφέρθη ἐκ Νέκας παρὰ τῶν προσκυνητῶν Τούρκων, οἵτινες ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν βυπαρὰ καὶ μεμολυσμένα ἐνδύματα, καὶ ἄλλα πράγματα διὰ τοῦτο καὶ πρῶτοι προσεβλήθησαν ἐν Αἴγυπτῳ οἱ ἐργάται τῶν σιδηροδρόμων, οἵτινες διεγερζόντο τὰ πράγματα ταῦτα τῶν βιβέντων προσκυνητῶν. Εἰς δὲ τὴν μεγάλην ἐντασιν τῆς νόσου συνετέλεσεν ἰδίως ἡ ἀκαθαρσία τῆς χώρας, ἡ κακίστη δίκαια τῶν Ἀράβων, καὶ ἡ μiasματικὴ κατάσταση τῆς ἀτμοσφαιρας· ἕνεκεν ἐπιζωοτιδὸς τινος ἐν Αἴγυπτῳ, ἐξ ἧς ἀπέθανον ὑπὲρ τὸ 1 1)2 ἑκατομμύριον βόες, πρόβατα, κάμηλοι, κλπ., ὧν τὰ 3)4 ἐρρίφθησαν εἰς τὸν Νεῖλον ποταμὸν, τοῦ ἐποίου πίνει ὕδωρ ἅπαντα σχεδὸν ἡ Αἴγυπτος. Κατὰ τὸ γράφειν Πάλλου τινός· ἐκαίθην, τοσαῦτα ἦσαν τὰ βυπτόμενα ἐν τῷ ποταμῷ ζῶα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παρὰ τὴν πόλιν Δαμιάτην, ὥστε ὑπερβαῖον τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος τοῦ Νεῖλου, καὶ κύβες διήρχοντο βυδίζοντες ἐπὶ τῶν πτωμάτων εἰς τὴν ἀντίπεραν ἄκθην τοῦ ποταμοῦ, ἔχοντας πλάτος περὶ τὰ 900 μέτρα.

Ἐνίστα δὲ τὸ μiasμα μεταδίδεται καὶ διὰ τινων ἐντόμων, ἰδίως διὰ τῶν μυιῶν, αἵτινες ἐπικαθίζονται ἐπὶ τῶν μολυσμάτων ἐμβρέχουσι τὴν προσοκίδα των, εἴτα ἐπικαθίζονται ἐπὶ ὑγιᾶς ἀνθρώπου, κεντῶσι τοῦτον διὰ τῆς προσοκίδας, καὶ οὕτως ἐμβολιάζουσι τὸ μόλυσμα. Μυῖκι ἐπικαθίσασαι ἐπὶ πτόματος τελευθῶτος ζῶου ἐκ κακῶθους ἀνθρακος, μετέδωκαν οὕτως τοῦτον καὶ εἰς ἀνθρώπους, ἐφ' ὧν ἐπεκάθισαν. Ὑπάρχουσιν ὅμως ἄνθρωποι οἵτινες εἴτε ἕνεκεν καλῆς ὑγιεινῆς διαίτης, εἴτε ἕνεκεν ἰδιοσυγκρασίας δὲν κολλοῦσιν ἐκ τῆς νόσου· ἐπειδὴ, ὡς φαίνεται, τὸ μiasμα οὔτε πρῆσινκόντως εἰσέρχεται εἰς τὸν διοργανισμόν, οὔτε ἐπιβάλλεται ἐν αὐτῷ.

Ἀλλὰ καὶ ἐλλήλοροι τόποι ἐνίστα διαφεύγουσι τὸ μiasμα, καὶ περὶ ἐγγὺς ῥῆθης τῆς νόσου, ἢ ἕνεκεν ἰδίας τινος ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως φυσικῆς ἐξ ἡλεκτρισμοῦ, ἢ ὑπάρξεως οὐρανοῦ, ἢ ἕνεκεν πνοῆς ἀνέμων τινῶν τοιοῦτο συμβαίνει ἐν Ἑλλάδι, ὅταν

εὐχρὴν πνέωσιν ἀφοδρῶς, τακτικῶς, καὶ διαρκῶς οἱ ἐτησίαι ἀνεμοὶ (τὰ μελέτεια), καὶ ὅς· ἐπαρτηρήθη ὅτι ἐπικρατεῖ ὑγιειὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ ζῶα, καὶ εὐφορία εἰς τὰ φυτὰ. Ὁ δὲ Ἴπποκράτης (ἐπιδ. 1. 2. 3.) ἀπέδιδεν τὰς ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἐπισημαιοῦθας ἐπιδημίας εἰς τὸ ὅτι «ἐτησίαι ἀνεμοὶ (μελέτεια) ὄλιγοι, μικροὶ, διεσπασμένως ἔπνευσαν».

Οἱ ἐτησίαι ἐκπηγάζουσι, κατ' Ἀριστοτέλην, μεταξὺ ἀρκιτικῶν καὶ ζεφύρων ἀνέμων, καὶ διαρκεῖσι κατ' αὐτὸν, καὶ κατὰ Πλάτων (Β'. 48) ἐπὶ 10 ἡμέρας, πνέοντες ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν νοσητῶν καυμάτων, τῶν ὁποῖων τὴν μεγάλην θερμότητα μετριάζουσι, καὶ καθαρίζουσι τὴν ἀτμοσφαιραν ἐκ τῶν νοσητῶν μiasμάτων, καὶ κρατῶνουσι τὴν ὑγιειαν, καὶ τὴν εὐφοριαντῶν φυτῶν τοσοῦτον ἵσον ὁμολογουμένη ἢ τοιαύτη εὐεργετικὴ ἐπιρροὴ τῶν ἐτησίων ἐπὶ τῆς φύσεως, ὥστε ἐμυθολόγουσι οἱ ἀρχαῖοι ὅτι ἐπὶ Ἀριστοκλίου ὑπῆρξέ ποτε μεγάλη φθορὰ φυτῶν καὶ ζῶων διὰ τὸ μὴ πνεῖν ἐτησίαις. (Ἡρακλείδης περὶ πολιτειῶν). Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐλάτρουσι ἰδίως τοὺς ἀνεμούς· τοῦτους, καὶ ἐπωνόμαζον τὸν Βορρῆν κ η δ ε σ τ ῆ ν τῆς εὐφορίας.

Ἐν Ἀθήναις ἡ κατὰ τὸ 1854 ἐνακῆψα χολέρα κατέκλυσεν ἅμα ἔρξαντο πνέειν οἱ βόρειοι ἀνεμοὶ. Ἐπηρεζήθη δὲ τὸ πρὶν πνέοντων νοτιῶν ἀνέμων.

Ἐνεκεν ὅμως τῶν τοιοῦτων ἐξαιρετικῶς φαινομένων ὑπάρχουσι πολλοὶ ἰατροὶ μὴ παραδεχόμενοι τὴν καλλητικότητα τῆς χολέρας. Ἐπισχῶντες τὸν διίσχυρισμόν των ἐκ τοῦ ὅτι οἱ χολερίωντες δὲν διαφθείρουσι τὴν ἀέρα διὰ τῆς ἀναπνοῆς, διότι ἀπειδέθη χυρικῶς ὅτι ὁ παρ' αὐτῶν ἐκπνεόμενος ἀήρ ἔχει περισσῶτερον οξογόνον, παρ' ὅτι ἔδει. Καὶ ὅμως αὐτοὶ οὔτοι δὲν ἀρνοῦνται ὅτι εἰς τὰς ἐκπνευόμενας περιττὰς ὕλας δύναται νὰ ὑπάρχη τὸ μiasμα, καὶ ἐκ τούτων νὰ διαδοθῇ ἡ νόσος.

Ὁ διίσχυρισμὸς ὅμως οὗτος πιθανόν ὅτι θέλει κατασταθῆ ἀληθῆς διὰ τοῦ χρόνου· διότι ἡ χολέρα αὕτη, ἣτις δὲν φαίνεται ὅτι εἶνε πρωτοφανῆς ἐν Εὐρώπῃ μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ 1817· ἀλλ' ὅτι καὶ ἄλλοτε μανιωδῶς ἐνάσκηψε, ποιήσασα μεγίστους δλέθρους εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ὡς ἐστὶν ἡ παρὰ τοῦ Σουδανῆμ πρῆσινκῶθισα ἐν Λονδίῳ ἐπιδημία τὸ 1669, καὶ 1676, κληθεῖσα *trousse-galant*, καὶ ἡ ἐν Βαρσοβίᾳ τὸ 1701. Ἡ χολέρα θέλει προῖόντος τοῦ χρόνου ἀποβάλλη τὴν ἐλεθρίαν ὁρμὴν τῆς, καὶ ἴσως κατασταθῇ ἐντελῶς ὁμοία μὲ τὴν ἀδελφὴν τῆς παλαιᾶν χολέρας. Εἰς τοῦτο ἀποδοτέον τὴν μὲ ἀπρητῆ τῆς ὑπάρξεως τῆς

ένθεν διέρχεται· έν ό κατά τό 1817 ήτον ή τρομαρωτέρα επιδημία.
 Τα προδιαθέτοντα αίτια προς την μετάδοσιν τής νόσου είναι ή μεγάλη συσπώρευσις πολλών ανθρώπων, έν ταίς πόλεσιν ή κακή διαίτα ένικεν στερήσεως κατ'άλλων, ή υπερβολή, δυσπέπτων τροφών, και έν γένει έκ κακής ποιότητος τροφής και ποτού. Η άνασθασία και ή ύγρασία του θλάμου, τής αυλής, έδων, κλπ. Αί αιτιή δια μεταβάσεις έκ του θερμού εις τό ψυχρόν, και τ' ανάπαινον. Η άν ό, τι διαταράττει και άδυνατεί τό σώμα, και τό νευρικόν σύστημα, κατήχησις σωματικών τέψεων, άφροδισίων, άνηνία, θυμός, λύπη, φόβος, κατήχησις εις οίναπνευματώδη ποτά ή κενότης του στομάχου, και μάλιστα τό πρῶν, ήτις ή άπορρόφσις γίνεται μεγαλύτερα. (Ο φόβος όμως με την λύπην είνι τά κυριώτερα προκλητικά τής νόσου· έκ τής αίτίας ταύτης συμβαίνει έλαβλήρας οίκογένεια, άλλήλ'ηδιδόχως να προσβληθῆ· έν ό όί ύπαρξεται, οίτινες περιποιούνται τούδ νοσοῦντας, και άλλοι, ός οι έν νοσοκομείοις νοσοκόμοι, ιατροί, κλπ. ούδῶως να προσβάλλονται.

Προφυλάξεις.

Η άραιοσις των κατοίκων είναι ή ασφαλεστέρα προφύλαξις. Προς άποφυγήν τής νόσου όμως, όταν εύρίσκασαι έν επικολερῶ τόπω, άπόφυγε πάντα τά ρηθέντα προδιαθέτοντα αίτια· διατρίχει δίκαιαν τακτικήν και λιτήν· έξύπνα έκ του ύπνου περί την άνατολήν του ήλιου· καλύπτου έν ύπνῳ καλῶς και μετρίως· προφυλάχθητι έκ περιψύξεων (κρυολογημάτων), ιδίως διατρίχει θερμήν την κοιλίαν· πίνε μετά τόν ύπνον ή ή ύ σταγμάτα έλαίου ήδύόσμου μετά γλυκανίσου, και είτα τόν καφέν μετά ρουμιου. Κατά δέ τελευταίως παρατηρήσεις ό καφές μετά ρουμιου, ή βραχῆς, ώφελει προς τήνωσιν του σώματος, και μετρίασιν τής άδύλων διαπνοής, όταν αυτη ήνε υπερβολική, ώς γίνεται έν καιρῶ μεγάλου καύσωνος, κλπ. Έάν διψῆς, πίνε λειμονάδαν, ένθα, εάν θέλῃς, έμβασπε και τρώγε έν δίπυρον (παξιμάδιον). Έάν όμως δύνασαι, προτιμότερον· έστι τό λαμβάνειν 15 έως 25 δράμ. οίνου παλαιού, ένθα πρόσθεσ άνά μιάν κουταλίαν σακχάρου, και ύδατος καννέλας, και έμβροξάς δίπυρον, φάγε, και πίνε τόν οίνον.

Πίνε άν θέλῃς καρέν· άλλ' ουχι καρέν με γάλα.

Έν τῷ μεταξύ τής ήμέρας, εάν διψῆς, μή πίνε καθῶρον ύδωρ· άλλά λειμονάδαν, ή άν δύνασαι πρόσθεσ έν τῷ ύδατι μικρόν τι ποσόν οίνου, ή σταγῶνας ρουμιου.

Τρώγε κρέας μέσης ήλιότητας βότειον, πρόβειον, ή πόφουγε τό χοίρειον, και δλιγώτερον τό αγχιον· έστω τό κρέας νερόθραστον,

ροσπίθ, ή ψητόν επί έσχάρας, καλῶς άλκτισμένον, μετά άρωμάτων, καννέλας, όρυζάνου, πιπέρευς κλπ. βόφημα (σοῦπα) έκ ζωμού κρέατος μετά όρυζου ή και άλευροΐδου; άλλης ύλης. Το φαγητόν συνόδου πάντοτε μετά μυτωτου λευκού (μουστάρδας λευκής). Τρώγε έν τῷ φαγητῷ σκόροδα, σκορδαλιαν, άλλά πάντα υπό μέτρον. Πίνε έν τῷ φαγητῷ οίνον λευκόν ή μέλαν παλαιόν ύδαρῆ, άπόφυγε τόν γλυκαζόντα. Άπόφυγε τας όπίωρας, και τρώγε μόνον άπια καλῶς ώριμα. Άπόφυγε τας γαλακτάδεις και λίαν λιπαράς τροφάς, έκτός μικρού ποσού τυρού καλής ποιότητος. Άπόφυγε τά ώκ· διότι νοσηρῶς έχουσιν έν τῷ επιδημίᾳ ταύτῃ και αί όρνιθες και τά πτηνά.

Διατρίχει την οίλιαν καλῶς καθάραν, καλῶς άεριζομένην· άπόφυγε την έν αυτῇ ύγρασίαν.

Έσο ένδεδυμένος μετρίως· άλλά λίαν καθῶρος, ει δυνατόν έκ λευκῶν λιπῶν. (Ιδὲ Σ. υγ. και «Φοίβον» περί ένδυμάτων και μiasμάτων).

Έν τῇ οίκίᾳ έχε μέγμα χυμικόν προς την κατ' δλιγόν έξαγωγήν χλωρού, ένθ ό άήρ αυτῆς έχη έκ τούτου. Έξάγεται τοῦτο διά ένίωσις ή μερῶν άλκτος, ή διψειδίου μαγγανεσίου και μικρού ποσού θεϊκού οξέος ύδατος.

Διατρίχει τόν άέρα τής οίκίας καθάρον έκ πάσης αναθήρου έμφῆς, προερχομένης έξ άποφοράς άποπάτου· προς τοῦτο ποιεΐ χυμῶν έπιχύσεως έν τῷ δζοντι τόπῳ διαλύσεως έξ ένδῆς μέρου θεϊκού σιδήρου (βιτριολίου), και δατῶ μερῶν ύδατος· έπερ, ώς και Γαλλικαί και Γερμανικαί έφημερίδες βεβαιούσι, συντελεΐ μεγαλύτερος προς καταστροφήν τής άποφοράς, ώς τοῦτο έδημοσίευσεν άρτίως και ό καθηγητής τής χυμίας Ε. Αάνδερζερ. "Έχε έν τῇ οίκίᾳ ποσόν χλωρούχου τεύτλου, ήτις διαλυθεΐσά έν ύδατι και βανισθίεσ καταστρέφει ε ή μιάσματα.

Προς ασφαλεστέραν προφύλαξιν· λάμβανε πρῶν και έσπέρας άνά 5 έως 10 κόκκους Οθριακῆς μετά ή ή ή κόκκων κινίνης· ή πίνε κατά πρῶταν και έσπέρας από έν μικρόν ποτήριον άντικαχεκτικού οίνου, συνιστάμενον έκ κίνας και άλλων ύλων. (Όρκ Φοίβου) ή πόσιν έκ κινίνης, θεϊκού σιδήρου, ύδατος ήδύόσμου κλπ. κατά τά προεπιθέντα έν τοίς προηγουμένοις, ή φέρε άμα αισθανθῆς τι επί τής κοιλίας έμπλαστον έξ αναλόγου ποσού Οθριακῆς και κινίνης και κατά τινας πλάκκας χαλκού.

Διεξοδικώτερον περί μiasμάτων και μολυσμάτων και περί προφύλαξεως τούτων· Ιδὲ Συνέκδημον ύγεινήν και Φοίβον. Έάν αισθανθῆς κακοδιαθεσίαν τινά, ή συμπτώματά τινε χαλερίνης, ταχέ-

καὶ ὁ Νικίας ἐν Σαρακηνῶσι κακῶς ἐπολέμησεν καὶ ἀποπέθε-
σαν 10 χιλιάδες Ἀθηναῖοι.

Οἱ πλωτοὶ ἄγροί τῶν Κινέζων.

Ἐνός τις περιγραφή τῶν πλωτῶν ἀγρῶν, οὓς εἶδεν
ἐν Κίνα.

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον μῆνα ὁ χωρικός κατασκευάζει σχεδίαν
τετράγωνον τριῶν ἢ τεσσάρων μέτρων, ἀπὸ καλάμου. Ἐπιπύει
εἰς αὐτὴν στρώσει ἄλλα ἄχυρα, καὶ ἐπ' αὐτῷ στρώμα ἐκαστοῦ
ἀπὸ τὸν πυθμένα τῆς λίμνης ἢ τοῦ ποταμοῦ. Εἰς τοῦτον ἐπι-
πύει σπείρατα καὶ ὀσπρία. Ἐπειτα δέγει τὴν σχεδίαν εἰς ἕνα
στάλον ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ ὁ μικρὸς οὗτος κήπος δὲν χρειάζεται
πλέον καλλιέργειαν. Ἐὰν ἄχυρα καὶ ὁ πηλὸς μετ' ἄλλων ἀνάλο-
ται, αἱ δὲ ρίζαι τρέφονται ἐκ μόνου τοῦ ὕδατος, μετὰ δὲ εἰκοσι
ἡμέρας ἡ σχεδία εἶναι κατάρτυτος. Πολλὰ μέρη τῆς Κίνας βαλάν-
θι καλλιεργοῦνται πολὺ ἀποτελεσματικῶς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.
Ἐντὸς τῶν λαχανοκηπίων τούτων ὑπάρχουν καὶ πλωτοὶ ἄγροί
διὰ ὄρυζαν. Συνάπτουν πολλὰς τοιαύτας σχεδίας καὶ τὰς στρώ-
νουν μετ' ἀγροῦχου καὶ πηλοῦ, ὡς ἀνωτέρω, ἔπειτα δὲ σπείρεται
ἡ ὄρυζα, καὶ αὐξάνει καὶ ἰσομερίζει ἐντὸς 60 ἢ 70 ἡμερῶν ἀπὸ
τῶν συνῶν 100 ἡμερῶν. Οἱ πλωτοὶ οὗτοι ἄγροί πολλάκις ἐπι-
σαν τοὺς κατοίκους ἀπὸ λιμῶν, προξενθέντα εἴτε ἀπὸ ἀνομβρίων
εἴτε ἀπὸ πλημμύρας. Διότι ἢταν μὲν οἱ ἄλλοι ἄγροί εἶναι πλημ-
μυρισμένοι καὶ σήπεται ἡ σπορά, αὐτοὶ οἱ πλωτοὶ ἐπιπλέον καὶ
εὐδοκίμοι. Ἐὰν δὲ ἐπιτακτῆ ἀνομβρία ξηραίνῃ τὰς γαίας, αὐ-
τοὶ, ἐπειδὴ εἶναι εἰς τὰς λίμνας καὶ τοὺς ποταμούς, δὲν παθαί-
νουν τίποτε.

Ἐπιπύει τὸν ἄγρον εἰς τὸς ζῶντας.

Καὶ ἔπειτα εἰς τοὺς νεκρούς.

Οἱ νεκροὶ φονεύουσι τοὺς ζῶντας.

Οἱ ζῶντες δὲν φονεύουσι τοὺς νεκρούς.